

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA“)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK S KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

„Az első magy. orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházi segédek egylete“, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet“, a „Székesfejervár pinczér-egylet“, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet“, a Győri pinczér-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosk ipartársulata“, az „Aradi pinczér-egylet“-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet“-nek, az „Aradi vendéglősök és kávéosk egyesületé“-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök és kávéosk ipartársulata“-nak, a „Miskolci pinczér-egylet“-nek, a „Kassai vendéglősök, kávéosk, korezmárosok és pinczerek egylete“-nek, a „Székesfejervári vendéglősök, kávéosk és italmérők ipartársulata“-nak, az „Ujpesti szállodások, vendéglősök és korezmárosok ipartársulata“-nak és az Országos pinczér-egyesület budapesti központi mozgalmi bizottságának, A „Budapesti főpinczerek óvadék letéti társasága mint szövetezet“, a „Győri vendéglősök, kávéosk, italmérők ipartársulata“-nak, a „Temesvári kávé és vendéglős ipartársulata“-nak a „Magyar szakácsok köre“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor. | Félévre . . . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ | Évnegyedre . . . 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Szegedi tanulságok.

Szegedi közgyűlésünkről nem szabad napirendre térnünk, sőt kívánatos, hogy mentől többször tegyük szóvá a hibákat és hiányokat.

Bizony-bizony még sok a hibánk arra, hogy közéletünk eléggé termékeny lehetne.

Hiányzik belőlünk a tudás, a bátorság ahoz, hogy parlamentáris módon értékesítsük tapasztalatainkat.

Sajnálattal láttuk, hogy szaktársaink, akik otthon olyan hangosan tudnak elégedetlenkedni, közgyűléseinken nagy félénken mélységes hallgatásba burkolóznak; már pedig néma gyerekeknek anyja sem érti a szavát.

Közgyűlésünkön alig volt tárgyalás. A hivatalos szónoklatokkal s a tulságosan elnyújtott jelentésekből állott ki az egész. Vitaszámba vehetőbb eszmecsere és indítvány nem volt.

Igy nem lehet érdeklődést keltetni!

Eszméssel, tervekkel senki sem szolgált; szóval a közgyűlés nemhogy táplálta volna az ambíciókat, hanem inkább bénítólag hatott.

Ez nem jól van így; ennek nem szabad így maradnia! Ez ellen tennünk kell, tennie egyeseknek s tennie a szövetség vezetőségének.

Nem szégyenletes lelki szegénységre vall-e, hogy semmi olyast nem hallottunk, ami a legközelebbi jövő teendőinek programját képezhetné!

Pedig mi megtettük kötelességünket. Ugy a múlt évi, mint az ideai kongresszust megelőzőleg több olyan kérdést jelöltünk ki és fejtegettünk, amelyek iparunk fejlődésére elhatározók s így alkalmasak voltak arra, hogy diskusszió és indítványok tárgyát képezzék.

Süket falaknak beszéltünk, pedig a

körülmények ugyancsak sürgetővé teszik, hogy hallassuk véleményünket.

A kongresszus mégsem tudott feladata magaslatára emelkedni.

Akár közönyből, akár szellemi tehetlenségből történt ez, egyformán végzetessé válhatik ránk.

A szőlőtermelők megtiszteltek bennünket s mi mégis elfeledtük, hogy az olasz borvámkérdésben őket támogató szót emeljünk. Ha ily kevésbé tudjuk és akarjuk összebogozni azokat az érdekszalakat, amelyek hozzánk más osztályokat szövetségeseinkül köthetnek, ugy oktalanság elhagyatottságunkon panaszkodni.

A szövetezetek világkongresszusa közvetlen impulzusul szolgálhatott, nyugdíjintézetünk gyors megszilárdulása biztatónk lehetett volna, mégsem hangzott el a határozat, hogy a vendéglősök alakítsanak fogyasztó- és hitel- szövetezeteket, a szövetség pedig a legnagyobb propagandát fejtsse ki a szövetezeti eszme népszerűsítésére.

Nem tették, pedig a vak is láthatja, hogy a vendéglősök anyagi romlásukból csak a szövetezéssel vághatják ki magukat, annál is inkább, mert a társadalom minden osztálya szövetezetté tömörül s ha mi továbbra is széthullt kéveként maradunk közöttük, elnyomatunk, összemorzsolódunk. Vagy a szövetség nem akar a rossz viszonyokkal küzdő szaktársak ügyével bibelődni? nem tekinti magához méltónak néhány ezer családot a bukástól, a végső nyomortól megmenteni?

Hát az ipar-törvény revízióját miért nem tették szóvá? Miért nem indított a vezetőség vitát arra, hogy iparunk javára minő intézkedéseket óhajt a törvényhozás intézkedéseitől, holott ezek egy emberöltőn át szolgálnak áldásunkra, vagy átkunkra!

E sok keserű kérdésre, erre a menthetetlen mulasztásra mindig csak

egy megokolást hallunk, azt, amelyet a kishitűség diktál.

Azt, hogy ugyanis hiába beszélünk, nem teljesítik legjogosabb kívánalmainkat sem.

Igy csak a hülyeség érvelhet.

Mentől tovább húzódik kívánalmaink teljesülése, annál hangosabban kell követelőznünk, annál erőyesebben, annál több felé kell zörgetnünk.

Éppen ezért alakítottuk meg országos szövetségünket s vezetőségének, ha kötelemét hiven teljesíteni akarja, nem szabad a kérdések elől kitérni, az eszmék iránt süketnek maradnia; mert szövetségünk működésének meddősegeért elsősorban őket terheli a felelősség.

Gondolkodjunk és cselekedjünk!

Elvárjuk, hogy a vezetőség ne álljon üres tarisznyával a győri kongresszus elé!

Iparunk új szabályozása. A székesfőváros legutóbbi közgyűlése foglalkozott a mi szakmánkra vonatkozó szabályrendeleteivel. A lapok kurta jelentése szerint a *korezmárról, sörházakról és pálinkamérésekről*, valamint a *fogadó-, vendéglő-, kávéház- és kávémérési* iparokról szóló szabályrendeleteket két lényegesebb módosítással fogadta el a közgyűlés. Az egyik a pinczérnöket teite szabaddá a szabályrendelet tiltó intézkedései ellen; a másik a rendőrség beavatkozási jogát mérsékelte a gyanus üzletekkel szemben. Bevették ezenkívül az előbbi szabályrendeletbe, hogy a pálinkamérők ezentul száraz teát is árulhassanak; valamint kimondotta a közgyűlés, hogy ezentul csak *magyarul tudó* folyamodóknak ad iparjogot.

Hát hogy a vendéglős-ipar üzését Budapestben a magyar nyelv tudásához kötik, csak helyeselni tudjuk; ellenben kárhozzátjuk, hogy a rendőri beavatkozási kör csökkentésére csak enyhe és alig értékesíthető intézkedést tett a közgyűlés.

Még kárhözatosabb az, hogy a pálinka-üzletek visszaszorítására semmi sem történt, sőt annyira ment, hogy támogatásukra nekik a száraz teával való kereskedést is megengedte a boltosok rovására.

Nem csodálkozunk azon, hogy városunk közgyűlése a pálinkások pártolásában excelláni szokott, hiszen a városatyák egy tekintélyes részét a pálinka segítette a bizottsági tagsághoz. Csodálni való azonban előtünk az, hogy a vendéglős és kávébizottsági tagok mélységesen hallgattak a szabályrendelet tárgyalása alatt.

Furcsa bizony, hogy mi magunk hagyjuk el legjobban önmagunkat; tehát ne panaszkodjunk. A ki nem akarja vagy nem tudja védeni magát, annak türnie kell a verést. Tertium non datur.

Élelmiszer-törvény. A főváros fogyasztóközönsége nagyon megsínyli az élelmiszer-törvény hiányát. Drágán fizet meg mindent s legtöbb esetben hamisított élelmiszert kap. Köztudomású, hogy Budapesten az elfogyasztott tejnek körülbelül egyharmada hamisított. Rendesen több-kevesebb vízzel hamisítják s a közönség vízért fizeti a nagy árat. De hamisítják az élelmiszereket is. Igaz, hogy a mezőtermékek hamisításáról szóló törvény módot ad a tej- és mezőtermékek hamisítóinak a megbüntetésére, de a törvény a viszonyoknak nem felel meg. A legtöbb esetben a hatóság kénytelen a legkisebb büntetést kiróni, mert a törvény alapján nem az igazi bűnöst bünteti. A főváros főiratban kérte a kormányt, hogy élelmiszer-törvényvel védje meg a közönséget. A belügyminiszter azonban kijelentette, hogy a mostoha gazdasági, kereskedelmi és ipari viszonyok nem alkalmasak a törvény megalkotására. A tanács nem tudott megnyugodni a miniszter leiratában s most utasította az illetékes szakhivatalokat, hogy adatokkal mutassák ki, hogy a mai állapot csak a hamisítóknak jó. — Mi régóta sürgetjük ezt a törvényt, tehát a tanács föllépését örömmel kell üdvözlönnünk. Eleve kijelentjük azonban, hogy a legszigorubb törvény sem jár kellő haszonnal, ha megfelelő szervezetű egészségügyi rendőrséget nem állít föl.

A képzés.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara kerületének ipartestületei Sopronban kongresszust tartottak, a melyen az érdekelt ipartestületek nagy számmal voltak képviselve s több országgyűlési képviselő is megjelent, akik élénk részt vettek a tanácskozásokban.

A kongresszus részünkről különösebb figyelmet érdemel, mert oly határozatokat is hozott, a melyek a vendéglős-ipar érdekeit is érintik.

Első ezek között ránk különös fontosságú, mert a *képzés* kérdésére vonatkozik.

Ugyanis *Mukits* Simon országgyűlési képviselő az *ipartörvény* módosításáról beszélt s határozati javaslatot is adott be, amelynek első két pontja így hangzik:

„1. Csak szakképzéssel rendelkező iparosok gyakorolhassanak képzéshez kötött iparágat. Az iparigazolvány kiadása az ipartestületre ruháztassék vagy legalább is a testület előzetesen kikérendő véleményétől tétessék függővé. Képzéshez kötött iparágat sem üzletvezető, sem bérlő által senki se üzhessen.

2. Az ipartestületek hatósági jogköre a kontár-ipar ellenőrzésére, eltiltására és megtorlására terjesztessék ki.”

Amikor a képzés következményeit ennyire ki akarják terjeszteni, a törvényhozókra önként előáll az a kérdés, hogy egyáltalán lehessen-e nem képzéshez kötött ipar?

Különösen lehet-e a szakképzés követelését oly iparnál, amelynél a közönség egészségét és biztonságát veszélyezteti az iparos tudatlansága.

Ilyen a vendéglős-ipar, amelynek a gyakorlásához sokoldalúság kell és tisztesség.

A vendéglősnek nemcsak a felszolgáláshoz kell értenie, hanem a szakácsághoz és a pinczemesterséghez is s a külföld szokásait is kell ismernie, hogy az idegenek igényeit kielégíthesse.

Adhat-e ilyen jártasságot a fináncz valakinek, ha eleve és speczialiter el nem sajátította?

Lehet-e a mai viszonyok között valakinek vendéglős-iskolát járni, gyakornokoskodni, konyhában izzadni, pinczében görnyedni s évekig világot próbálni, ha a tanulás, a nehezen megszerzett jártasság nem biztosítja neki tanult ipara terét?

Senki sem kaphat olyasminek a megtanulására vesztegetni az idejét, amiben tanulás nélkül bárki is belekontárkodhatik, ha kedve tartja.

Be kell látnia ezt a közvéleménynek. Sok jel mutat arra, hogy ez már megtörtént.

Föl kell tehát használnunk az alkalmat, az ipartörvény revíziójáig rendelkezésünkre álló időt s erélyes, az egész társadalom figyelmét fölkeltő harcot kell indítanunk, hogy *iparunk képzéséhez köttessék*.

Agitáljunk a sajtóban, újból kérvényezzünk a kormánynál és a törvényhozásnál.

Intézzünk átiratokat a kamarákhoz és az ipartestületekhez s behatósan okoljuk meg, hogy mily nagy, az egész közjóra kiható érdekek parancsolják, hogy a vendéglős-ipar ne maradjon továbbra is a kontárok bitangjában.

Kérjük fel a kamarákat és a testületeket, hogy pártolják jogos és közérdekű törekvésünket.

Ha így járunk el, mellettünk lesz a közvélemény s küzdelmünkkel sikert aratunk!

Szóval, nagy ideje annak, hogy országos szövetségünk és ipartásulataink megmozduljanak és cselekedjenek.

Képzés nélkül szakmánk nem lehet pálya, nem lehet életcél, csak alkalmi üzérkedés, amelyről mindjobban lehántják a tisztességet.

Rendelet a törköly-borról. A kereskedelmi miniszter 5692/eln. sz. a. a következő rendeletet bocsátotta ki:

A mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmáról szóló 1893: XXIII. t. cz. végrehajtása tárgyában hivatali elődöm által a földművelésügyi, pénzügyi és belügyminiszter urakkal egyetértőleg 1897. évi 23.856. sz. a. kiadott rendelet 5. §-ának utolsóelőtti bekezdését ugyancsak a nevezett miniszter urakkal egyetértőleg oda módosítom, hogy az abban említett szőlőtörköly kimutatás ezentul csak egy példányban lesz készítenő, mely az összeíró előljáróság (illető közeg) őrizetében marad. Ehhez képest az idézett szakasz 10., 11. és 12. bekezdésének szó szerinti szövege a következő:

„Hogy a törkölybor (csiger, löre) készítése és forgalomba hozatala a jelen rendeletnek megfelelően történjék, kötelesek:

a) a községi előljáróságok (rendezett tanácsu, valamint törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács által e részben megbízott tisztviselő, Budapesten az illetékes kerületi előljáró) minden községekben, amelyben a szőlőművelés van, a szüret folyama alatt, de legkésőbb annak befejezésétől számított öt nap alatt pontosan összeírni, hogy minden egyes

szőlőbirtokosnak mennyi szőlőtörkölye van. Ezen összeírás alapján egy példányban pontos kimutatás készítenő, mely az összeíró előljáróság (illető közeg) által megőrzendő. A községi előljáróság (közeg) köteles a szőlőtörköly felhasználását, valamint azt is ellenőrizni, hogy a szőlőbirtokos szőlőtörkölyét csak egyszer használhassa fel törkölybor készítéséhez. Kötelesek továbbá

b) az összes közlekedési intézetek, ha valamelyik állomásra törkölybort szállítottak, a jelen rendelet 11. §-ában megnevezett elsőfoku illetékes hatóságnak azonnal bejelenteni, hogy törkölybor-szállítmány érkezett s kötelesek egyszersmind azt is kimutatni, hogy ki és hol adta fel a szállítmányt, továbbá, hogy az hány hordóból áll, mennyi a tartalma s kinek a címére érkezett.

Budapesten, 1904. évi augusztus hó 22-én. A miniszter megbízásából: Sztérényi s. k. miniszteri tanácsos.”

A vendéglősipar.

A minap egyik elterjedt napilapunk vezércikkében arról elmélkedett, hogy miért nem emelkedik nálunk az idegenforgalom?

Budapest szép és előkelő, van sok mulató-helvé s annyi gyógyerejű fürdője, mint Európa egyik városának sem.

Vannak kitűnő színházai, muzeumai, erdei, hegyei s a hatalmas Duna hajjait kényelmes hajók szeldesik.

Országunkban a róna-tájak, a bérczes vidékek elragadó szépségei találhatóak, tavak, folyók, a melyeknek tükrébe nem egy helyütt nagy multunknak egy-egy érdekes emléke rajzolódik.

Népünk szép, szokásai rokonszenvesek, szóval, volna nálunk miben gyönyörködni, hol élvezni gyógyulni és üdülni és az idegenek mégis csak gyéren járnak hozzánk.

Ennek az okát az említett lap a vendéglősiparban találja. Azt mondja, hogy a magyar vendéglősipar alatta áll az európainak s legnagyobb hibája, hogy nincs figyelemmel az idegenek szckásai s az utasok igényei iránt.

A felszolgált italok pancsoltak, az ételek is rosszak, az árak nagyok s a felszolgálás kellemetlen.

A pinczerek tolakodók s a főpinczéri rendszer is lealázó. Az, hogy a vendégnek kell bmondani a fogyasztottat, a bizalmatlanság sértő megnyilatkozása. Mint a külföldön, nálunk is számlát adjanak s a felszolgáló pinczernél lehessen fizetni, hogy ne terheltessék a vendég a többfelé osztogatogatott borralalóval.

A szállodák drágák és kényelmetlenek. Nincs bennük salon, dohányzó és dolgozóterem. Nincs gondoskodás arra, hogy az idegenek érdeklődését fölkeltssék.

Szóval csupa fogyatkozásból áll ki a hazai vendéglősipar. Mi ugyan nem így vélekedünk s határozottan állíthatjuk, hogy iparunk minden tekintetben megmérkőzhetik a külföldivel; de azért nem szállunk vitába ezzel a tulszigoru kritikával.

Ha vannak hiányok, helytelen szokások, ugy kívánatos, hogy azok elenyésszenek. ámde egyet nem szabad az iparunk fölött

ítélőnek elfeledni s ez az, hogy a vélt, vagy való hibák okozói nem a vendégglősök, hanem a káros törvények.

Az adó annyira súlyos, hogy a nagy tőkét igénylő szálloda-alapításra alig akad vállalkozó.

A rendőri akadékoskodás szintén zaklató és kárt okozó.

A pénzügyi hatóság a hivatlanoknak pazarul osztogatott engedélyekkel az értelmetlen és megbízhatatlan elem elszaporodását okozza.

Szükséges tehát, hogy ezek megváltozzanak.

Az adók, különösen a fogyasztási adók csökkentessenek s különösen az idegegeneknek visszatetsző policzáj-nyügösködésnek vége vetendő.

Mindenek fölött való pedig, hogy a vendégglőspár képesítéshez köttessék, mert csak így kerülhet az képzett kezekbe.

Ha mindez meglesz, úgy rövidesen eltűnnek iparunk hiányai; másképp a terhek alatt roskadozó vendégglőspár nem elégítheti ki a rohamosan fokozódó igényeket.

Az önálló vámterület mellett. Szomorú, hogy szegedi kongresszusunknak egyetlen szava sem volt az önálló vámterület mellett. Mintha nem ennek a hazának a polgárai lennének, mintha nem a vendégglősök sínylenék legjobban az osztrákokkal való közösség sulyát, oly mélyen hallgattunk erről Szegeden. A szegény és a harag pirja borítja el arcunkat. Lám, minő másként járt el az iparosok sopperoni kongresszusa. Ott *Lengyel Zoltán* országgyűlési képviselő az önálló vámterületről a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„Mondja ki a kongresszus, hogy *föltétlenül kívánja az önálló vámterület föllállítását*, mert a folytonos gazdasági bizonytalanság csak így szüntethető meg s mert kedvezményes vámtarifával a mostani közös vámterület fogyasztási területét fenn lehet tartani. Forduljon a kongresszus fölirattal a képviselőházhoz s ugyanily eljárásra kérje föl a hazai összes kereskedelmi és iparkamarákat és ipartestületeket.“

A Rosner-féle indítvány.

Mult számunkban megemlékeztünk arról az indítványról, a melyet *Rosner Ignác* brucki vasuti vendégglős terjesztett szegedi országos gyűlésünk elé avégből, hogy országos szövetségünk tegyen lépéseket a kormányánál, hogy a borok vétele és megadóztatása ne ür, hanem sulymérték szerint történjék.

Üdvözöltük *Rosner Ignác*ot ezért az indítványért, a melyet az országos gyűlés legjelentősebb momentumának tekintettünk s jeleztük, hogy azzal behatóbban is foglalkozunk.

Igétünköt sietünk beváltani s elsősorban közöljük egész terjedelmében magát az indítványt:

A „Szövetség f. év szeptember hó 30-án Szegeden megtartandó IV. évi közgyűlésének VI. pontjával az „Indítványok“ megtételét jelölővén

meg, alulírott azon tiszteletteljes kéréssel járulok az elnökséghez, hogy ezen pontnál alatt körülírt és megindokolt indítványomat a tárgyalandók közé sorolni sziveskedjék.

Mielőtt még indítványomat ismertetném, tudatában élek annak, hogy egy általánosan elfogadott és bevett szokás ellen szállok sikra. És bár minden új eszmének az első pillanatban a lekicsinyelés a sorsa, mégis teljes bizalommal teszem meg indítványomat azon hiedelemben, hogy az élenkebb vita tárgyát képezendi és az eszme győzedelmesen fog abból kikerülni.

Indítványom a maga egyszerűségében abból állana, hogy a Szövetség tegyen lépéseket a magas miniszteriumnál aziránt, hogy mi vendégglősök borainkat, avagy egyáltalában kimérésre kerülő szeszes italainkat a termelőtől avagy kereskedőtől ne ürmérték, tehát liter illetve hektoliter, hanem sulymérték, azaz kilogramm, illetve métermáza szerint vásárolhassuk meg.

Midőn megjegyzem, hogy jelen indítványom kivitele nem tartozik a lehetetlenségek közé, mert Olaszországban — szerintem nagyon helyesen — rendszeresített is, áttérek annak indokolására.

Törvényeink értelmében *hordóink három évenként hitelesítendők*. Ezen három év alatt a borkereskedők azon hordói, amelyeket rendszeren boraik szállítására használnak, igen sok viszontagságon mennek át. Értem ez alatt az üres állapotban való visszazállítgatásokat, avagy a használatlan állapotban levő heverést. A hordó ily állapotban gyorsan kiszárad, a bronszai és dongái meglazulnak. Ha most a hordót használatba veszik, az a bronszokat mind feljebb és feljebb verik és ezáltal a hordó mind kisebb és kisebb lesz. *Tehát beáll az a visszás tény, hogy bár egy hordó pl. 600 literre van hitelesítve, annak tulajdonképpen ürtartalma nincs több mint 580, 575, esetleg 570 liter.*

Ez a különbözet a vendégglős kára, mert a termelő, avagy kereskedő a hitelesítésre támaszkodik, bár ő is nagyon jól tudja, hogy az a valódi ürtartalomnak nem felel meg.

Mennyivel helyesebb volna, ha a telt hordót az átvételnél megmérnök és a bor lefejtése után a hordó sulyát visszamérnök. Így ki volna zárva a lehetősége is a fentemlítt visszasságoknak, nem volna egyéb egyszerű rendszer-változásnál, amit elvégre is csak megszokni kellene, de félérre azzal; mert meg volnánk győződve arról, hogy amit vettünk, annak a mennyisége csak ugyanannyi, mint amennyit megfizettünk.“

Az indítvány annyira megokolt, a tapasztalat által annyira igazolt, hogy praktikusságának és hasznosságának bizonyítására fölösleges szót vesztegetnünk.

Mindenki, de különösen a vendégglősök tetemes károsodástól szabadulnak meg, ha a fizetés sulymérték szerint történik.

Ezt az eljárást törvényesítette Olaszország s teljesen bevált ez az intézkedés; tehát bennünket mi sem tarthat vissza attól, hogy meghonosítsuk ezt a praktikus, a vizsályoknak és megcsalattatásoknak útját vágó eljárást.

Dicséret illeti tehát *Rosner Ignác*ot az eszme megpendítéseért.

A mikor ezt neki szives-örömet tolmácsoljuk s indítványára felhívjuk olvasóink figyelmét, egyttal ki kell fejeznünk csodálkozásunkat amiatt, hogy az országos-gyűlés elfogadó, illetőleg utasító határozat nélkül bizta az indítványt az országos szövetség központi *igazgató tanácsának* intézkedésére.

Meg vagyunk ugyan győződve, hogy az igazgató tanács belátja az indítvány helyességét s foganatosításának szükségességét és ilyen értelemben teszi meg a szükséges lépéseket; ámde az is meglehet, hogy másképpen jár el.

Kötelezve nincs direkt határozattal, ennél fogva tetszése szerint járhat el s így jogos vád nem érheti.

Egyáltalán különös, hogy országos gyűlésünk fél határozatokat hozni s még a leg-simplexebb s legégetőbb kérdésekben is az igazgató-tanács bölcs belátására támaszkodik, mint a kisedd, aki vezető nélkül nem tud járni és nem tud gondolkodni a maga fejével.

Több önállóságot és bátorságot várunk az országos szövetségtől, amely mintegy kaptára a magyar vendégglősok szellemi képességeinek.

Ez a szövetség nem állíthat ki magáról szegénységi bizonyítványt anélkül, hogy az egész magyar vendégglőspárt meg ne alázza.

„*Gastwirt*.“ A hajdani kisvendégglősök, most „Budapesti Korcsmárosok Ipartársulata“ mindig visszaesik a germanizálás bűnébe. Hogy kompromittálja iparunkat a hazai közvélemény előtt s hogy iparunk magyarságát kétségbe vonathassa osztrák sógorainkkal, hát „Korcsmáros“ című hivatalos értesítőjét „Gastwirt“ czímmel németül is kiadja. Már egy ízben szót emeltünk ennek a társaságnak germán hajlamai ellen, most tehát csak a következő megjegyzésre szorítkozunk: Szerintünk a szakképzett vendégglősöknek mentől több nyelvet kell tudniok, az állam nyelvét pedig okosságból és kötelességből is kell tudniok: tehát ez becsület és tisztesség követelménye. Ha a korcsmárosok ipartársulatában sok a magyarul nem tudó, tehát elmaradott vagy kötelességéről megfélemedező tag, úgy ezek nem szakképzett vendégglősök. Hanem kontárok, azok közül a pálinkás-butikokból és krájlzerájokból nyakunkra szabadított jött-mentek közül valók, akik ellen a „tisztességtelen verseny“ címén írtóháborut hirdet az ipartársulat. Érdemes-e, szabad-e ezekért egy magyar ipartársulatnak német lap kiadásával terhelni és kompromittálni magát?

Vendégglősök figyelmébe. Szaktársaink eddig nem tudták, hogy ha szőlőt bérelnek, illetőleg szüretet vesznek, szintén reflektálhatnak *kedvezményes boritaleadásra*, éppen úgy, mint a szőlőtulajdonosok; mert ahhoz, hogy valaki a boritaladó kedvezményes tételét élvezhesse, nem szükséges, hogy a szőlőbirtoknak telekönnyvileg tulajdonosa legyen, mert a szőlőbirtok bérlője, vagy a birtok haszonélvezője szintén tgenyt tarthat a kedvezményes adótételre és csak a kedvezményes tétel szerint tartozik fizetni.

Ezt most a szüret idején jó tudni, mert az adóbérlők ugvis hajlandók a *tulkapásokra*. Sok panaszt közöltünk emiatt s így örömmünkre, hogy felszólalásaink nem maradtak hatástalanok.

Ugyanis, mint a *budapesti kereskedelmi és iparkamara* jelentéséből olvassuk, a kamara is kikel az adóbérlők visszaélései ellen. Néhol — ugymond — a fogyasztási adóbérlők, egészen önkényűleg, magasan megállapított fogyasztási adó-átalányösszegeket rónak ki a kereskedőkre, ami természetesen az ott vásárolt bort megrágitja. Erre vonatkozó

törvényeink, sajnos, akkora jogot adnak a fogyasztási adóbérlőknek, hogy azok helységükben teljes önkényileg tehetnek azt, amit akarnak és a kezük közé kerülő felekkel tetszésük szerint bálnak el. A kamara azt kéri, hogy az erre nézve illetékes körök a kereskedők eme panaszát hallgassák és vizsgálják meg és akkor meg fognak győződni arról, hogy a fogyasztási adóbérlők azon eljárása, hogy adót fizetnek maguknak olyan bor után, mely az illető helységbe behozatik ugyan, de onnan ki is vitették, tehát a községben nem fogyasztatott el, nem jogosult. Hogy a fogyasztási adóbérlőnek jogot ad arra, hogy a helyiségben tényleg elfogyasztott bormennyiségek után fogyasztási adót szedhet be, az tagadhatatlan, de az már nem helyes, hogy a fogyasztási adóbérlő, a törvény által neki engedélyezett ellenőrzési jogból kifolyólag a felekre oly óriási összegű adókat róhasson ki, a mennyi neki tetszik. Szükséges volna tehát, hogy a kormány közbelépjen és e fogyasztási adóbérlők évek óta felpanaszolt eljárásának, mely már visszaélésnek mondható, valahára véget vessen.

A szüret.

A kolnák apró ablakaiban kígyulnak a mécskek, barátságosan világolva a szőlőket hasító dülökre.

A tőkék erdejében zeng a nóta, pattog a rakéta, tüzkigyókat rajzolva az ég sötét boltzatára.

Durrannak a puskák, kaczag a vidámság: szüret van.

Budapest határában szeptember 24-én kezdték meg.

A szüretet maga a székesfőváros tanácsa nyitotta meg azzal az árveréssel, a melyet szept. 19-én tartott a tulajdonát képező szőlőkre.

A hivatalos jelentés szerint az árverés a következő eredménnyel járt:

19 fajtából álló körülbelül 1023 métermázsza szőlő kikiáltási ára 18.786 korona volt; az árverésen pedig ezért 20.646 korona 70 fillért értek el. Métermázsánként tehát átlag 20 kor. 18 fillér esik. A legolcsóbb kikiáltási ár 16 korona, a legmagasabb 24 korona volt; így az átlag 20 korona volna, melynél tehát 18 fillérrel többet értek el. Ez a többlet azonban tulajdonképpen még nagyobb, ha számbavesszük, hogy a 19 szőlőfaj közül csak két faj, összesen 172 métermázsza, volt 24 koronára becsülve, míg az összes többi mennyiség 16, 18 és 20 korona kikiáltási árral indult.

Ez is mutatja, hogy az idén okunk lesz vig szüretet tartani.

Igaz, hogy már nincs meg a régi kedvünk, elfeledtük apáink ősi szép szokásait; de hát azért majd csak mulatunk a magunk keserves kedve, nyakatekert, szecsessziós izlése szerint.

A régi jó idők emlékéül a mai nemzedéknek impulzusul imitt közlünk a hajdani szüretetkből egy érdekes, szép szokást egykorú leírások nyomán:

A szüretelők némely vidéken királyt és királynét is választottak.

Egy-egy hegyközség jobbágyságának fiatal-sága — lányok és legények — szüret előtti vasárnapon összejöttek felségválasztásra. A választás szavazás utján történt s a legszebb pár lett megválasztva, akiknek az volt kötelessége, hogy a legelső mustból egy kulacsosál ők vittek a földesurnak, a többiek kíséretében. A földesur ilyenkor megszokta őket vendégelni s mivel a szerencsét többnyire úgy korrigálták ki a választók, hogy két szerelmes pár lett megválasztva, természetes, hogy a következő

farsangon már egybe is keltek, a minék költéseit ilyenkor a földesur viselte.

De a királyi titulushoz költemek is fűződtek. A szüreti körmenetkor — kiöltözve, zeneszó mellett járták be a talut — ők vitték elől azt a kánaáni szőlőfűrtöt, a mely a bibliából ismeretes. Nekik volt kötelességük azt több szőlőfűrtől úgy összeállítani, hogy ne lássék, mintha úgy volna összekötözve.

A szőlőkben ők kezdték el a tűzfánccot, a mi semmi más nem volt, mint tánczolás közben a lángoló máglya átugrása. Ha a láng nem kapott egyikük ruhájába sem, akkor „holt biztos” volt, hogy a farsang mint férj és feleséget köszönti őket.

A szüreti felségeket, ha szőlőindából és levélből font koszorukoronájukkal fejükön valahol megjelentek, meg kellett vendégelni.

Bizonyos hivatalos jellege is volt, a mennyiben a király állt a cseberrel az uton, mikor a földesuraság részére a dézsmát kimérték.

Ezért azután külön is kapott jutalmat: egy, néha több birkát, amelyeket azután a királynéval együtt az uraság szüretjén megfőztek jó új mustban — de ha akarták meg is tarthaták maguknak.

A városi polgárok szüreti mulatsága egy napra terjedt. A czéhek fiatalsága ott is választott királyt s királynét, akiket aztán fölcziczomázva, vig muzsikaszó mellett, szőlőfűrtökkel ékített diszkocsin horadtak körül a városban. Az urirendnél is volt hasonló szokás, csakhogy itt ez inkább olyan társasjáték féle volt, mint a „haragszom rád.” A melyik urfi és kisasszony a legtöbb kitüntetést kapta a szüreti tánczban, az lett a király, illetve királyné, a ki ezután mindenféle tréfás ítéleteket hozott.

Adja Isten, hogy az idej szüret áldása visszavarázsolja kedélyünk gyermetelegét, lelkünk derűjét s felujítsa feledésbe ment kedves szokásainkat.

Legyen megint nyitott a kolnák ajtaja barátaink, ismerőseink előtt s a vándor idegennek is jusson egy-egy pohár bufelejtő a csap alól.

„Isten áldja meg a magyart jó kedvvel bőszéggel!”

Érvényes-e a korcsmaadósságról adott váltó?

A kuria 1487/1903. szám alatt a következőképpen ítélkezett: Alperes a *felperes korcsmajában kiszolgáltattott szeszes italok ára fejében váltót állított ki 100 K-ról.* A váltóperben alperes azzal a kifogással élt, hogy a váltó érvénytelen, mert *érvénytelen követelés biztosítására szolgál.* A bíróság e kifogás folytán *felperest e keresetével elutasította;* mert a korcsmaiban fogyasztott szeszes italok bíróilag megállapítható összege a törvény szerint (1883. évi XXV. t.-cz. 22. §-a) 16 koronát semmi esetre sem haladhat meg. *Az így bíróilag meg nem állapítható tartozás elrejtése, biztosítására és elismerésére adott váltó szintén érvénytelen.*

Az adózás reformja. Némely lap értesítése szerint az egyenes adók reformterve elkészült. Pap Mihály miniszteri osztálytanácsos, a pénzügyminiszterium adóreform-osztályának a vezetője dolgozta azt ki, a kérdésben érdekelt ügyosztályok közreműködésével. A tervezet a *progresszió* alapján épült, az *adómentes minimum* megállapításával és kiterjesztésével. A munkát a pénzügyminiszter most szakembereknek adja ki hozzászólás végett s aztán a beérkező véleményekhez képest való módosítások után publikálni fogja a reformtervezetet. Vajjon a meghallgatásra méltott szakemberek között lesznek-e vendéglősök, akiknek már a hetedik börtét fejtegetik a finánczok?

Visszaélés a Törley-nével.

Mint a „B. H.” írja: Egy kiváló jogász mondotta, hogy a törvény leleményességének követnie kell az emberi furfangot. A kodifikátor, a ki ezt a tanítást szem előtt tartja, sok téren megbéníthatja azoknak a munkáját, kik a törvény fogyatékosságára alapítják egzisztenciájukat, de ezer kodifikátor sem tudna preventív intézkedéseket kitalálni azokra a ravaszágokra, a melyeket a törvény hézagain leskelődő emberek kieszelnek. Mikor a tisztességtelen versenyről törvényt alkotnak, elfelejtették a tilalmas cselekmények közé fölvenni a tisztességtelen verseny céljából való névváltoztatást. A törvénynek ezt a hézagát sietett kihasználni egy csomó élelmes ember. A névmagyarosítás révén jöhírű iparosok és kereskedők nevével vették föl, hogy azt az erkölcsi tőkét, melyet amazok évtizedes becsületes munkával szereztek, a közönség megtévesztésével a maguk számára kamatoztassák. A belügyminiszteriumot s a bíróságokat már több ilyen eset foglalkoztatta, s ma is foglalkoztatja. Nemrégiben történt, hogy egy kisebbrendű fotográfus fölvette egy udvari fotográfus nevét, hogy a régi cégnek a nimbuszából meggyarapodjék. Hasonló czélból magyarosította a nevét egy Károly-köruti ruhakereskedő, a minap pedig a *Brázay* nevet vette föl egy élelmes boltos, hogy ezen a réven a maga gyártotta borszeszenek nagyobb kelendőséget biztosítson. Az előbbieket garázdálkodásának hamarosan véget vetett a belügyminiszter azzal, hogy megfosztotta őket az új névtől, a harmadik eset, mivel kriminális motívumai is vannak, a büntető bíróságot foglalkoztatja. Ezek a példák lebegtek a szeme előtt vállalkozásában *Sárkány* (Spitzer) Arnoldnak, a ki ma állott törvényt a büntető járásbírósnál *Baumann* albiró előtt. Történt a kilencvenes években, hogy egy *Till* Vilmos József nevű korcsmáros *Törlei*-re magyarosította a nevét s miután Vincze keresztnevét mint fölösleges ballasztot a társa dobta, *Törlei József és társa* czimen sűtasüzletet alapított, mely azonban a korcsmai üzlet szerény keretében mozgott. Néhány évvel később megvette a céget *Hölle* Lajos azzal a szándékkal, hogy e cég alatt versenyre keljen a régi *Törlei József és Társa* pezsgőgyáros céggel. De belátta, hogy vállalkozásával vétena az üzleti tisztesség ellen s nem vette hasznát az új cégnek. Am jött *Sárkány* Arnold s megvette a *Hölle* parlagon maradt cégét. Megkezdődött az új üzlet munkássága. Az új tulajdonos árjegyzékekkel, levelekkel s mindenféle nyomtatványokkal árasztotta el az országot olyan körmönfont szövegezéssel, hogy az új céget lehetőleg összetéveszték a régi céggel. Még a *Törlei* név i betűjét is olyan ügyesen kötötte össze a József névvel, hogy y-nak lássék. Az erkölcsi és anyagi javaiban megtámadott *Törlei József és Társa* cég értesülvén a merényletről, a büntetőbírósnál keresett oltalmat, a hol ma védőjegybitorlással vádolta *Sárkány* (Spitzer) Arnoldot, az új *Törlei József és Társa* cég tulajdonosát. A panaszos céget *Deutsch* Izidor dr. képviselte a tárgyaláson s egész halom okirattal s levéllel bizonyította a vádlott amaz intenczióját, hogy a régi cég hírnevét a maga számára tisztességtelen versenyben kamatoztassa, a bíróság *Sárkány* Arnoldot büntősné mondotta ki a szabadalombitorlás vétségében s elítélte — *négyszáz* korona pénzbüntetésre, a mely behajthatatlanság esetén husz napi fogságbüntetésre változik át. Köteles a vádlott az ítéletet jogerőre emelkedése után

a *Budapesti-Hirlap*-ban egész terjedelmében közzétenni. Az ítélet megokolása egyebek közt azt mondja, hogy nyilvánvaló, hogy a vádlott egész eljárása arra irányult, hogy egy régi czég hirnevét a maga javára kihasználja, mert ha tisztességes szándéka lett volna, az üzletet a maga neve alatt folytatta volna. A vádlott fölebbezett.

Oktober 6.

Nem azoké a legmélyesegesebb gyász, a kiknek sok szeretettje porlad a temetőben; nem azok szívét veri át a fájdalom hét tőre, a kik legkedvesebbjüket az eszmék mártir-keresztjén látják vívódni; hanem azoké az anyhíthatlen győtrelem, a kikben a hóhérbárd csapására megrendül a hit s összeomlik a reménység.

Megrendül a hit, mert a vérontás testvérekek hálátlan kegyetlenkedése; összeomlik a reménység, mert az áldozatokban az egész nép kinzatik meg magasabb, szentebb törekvéseiről.

Bennünk 1849. október 6-án megrendült a hit, mert nem megvadult ellenség, hanem azok ejtették rajtunk a mérhetlen sebet, a kikhez hűség és alkotmány csatolt; összeomlott a reménység, mert a haza legnagyobb fiaiban az egész nemzetet, mindazt, a mi előtte szent vala, fojtogatták pokoli gonoszsággal.

Krisztust az elvakultság szegei ütötték át, hogy meghajoljon egy kis csapat fájdalomra, de feltámadjon az egész világ üdvösségére.

Ott csak a nap sötétült el, a templom kárpitja hasadt meg; de az aradi Golgothán az egész ég elborult s egy nemzet szive tört darabokra a borzalomtól.

Aradon nemcsak a 13 vértanu halt meg, hanem a magyar szabadság is, sirjaik halma nemcsak tetemeiket, hanem az egész nemzetet takarta.

Ezért nincs a világnak egy népe sem, a kinek ennél gyászosabb napja lehetne a miénknél.

Sebeink felujulnak e szomorú nap évfordulóján, de nemcsak a mi szívünkben bugygyan ki a vér égető fájdalommal, hanem szétfeccsenő cseppjei azokét is marcangolja kinok kinjaival, a kik ezt a szörnyű merényletet elkövetették.

Gyász, siralom napja ez; de a halottai-ból feltámadott nemzet ajkain a busongó ének a hála és remény glóriája is.

A 13 sir föltárult, a nemes bajnokok visszaadták életét annak, a kiért meghaltak, a kit melljük temetett a dühöngő zsarnokság ördögi bosszúja.

Lelküket lehelték lelkünkől megrabolt testünkbe, hogy azzal eszméik vérükké váljanak, hogy majdan eszméik diadala legyen emlékjelük.

Az ő végtelen szeretetük, ártatlan haláluk magasztossága váltott meg bennünket az örök haláltól, újra élünk irántuk való kegyelet teljességével, de le nem rótt nagy adóssággal: eszméik győzedelmének kivívásával.

A mikor október 6-án nemzeti kálváriánkra bucsut járnak hívni a harangok szomorú kongással, ne feledjük, hogy a tizenhármak „szolga földben nem nyughatnak!”

Jusson eszünkbe és fogadjuk meg, hogy

mi sem nyugszunk addig, a mig hazánk függetlenségét, nemzetünk szabadságát ki nem vittuk vértanuink belénk lehelt lelkével.

Ezen a vérrel megszentelt napon gyuljon ki a vendéglőkben is a kegyelet és az emlékezet mécséje, legyen mindenütt az ő képük fátolborította oltár, a hol a honfiszívek a multak fájdalomával komor, nagy elszántsággal csendíthetik össze poharaikat:

„A magyarok Istenére esküszünk, rabok tovább nem leszünk!”

Ekkor megdobban az a 13 sir s fagyasztó sóhaj száll zordonan nyugat felé: „Caesar, morituri te salutant!”

Gyalázatos üzérkedés.

Szégyenteljes visszaélésért került egy budapesti szállodás-pár a rendőri botránykrónikába.

A felháborító eset a következő:

A VI. kerületi rendőrkapitányság vizsgálatot indított a *Mignon-szálloda* tulajdonosa és tulajdonosnője ellen, a kik a szállodában valóságos büntényt rendeztek be. A kihágási tárgyalás során bebizonyult, hogy a tulajdonos a feleségével együtt fiatal, még serdülőben levő leányoknak szállást és teljes ellátást adott, a melyért azt követelte, hogy a szállodának a leányok minél több vendéget szerezzenek. Egy alig 15 éves leányka felelt meg legjobban e hivatásának, a kit a tulajdonosnő mintául állított a leányok elé és egy aranyórával ajándékozott meg elismerése jeléül. A tárgyalás során bebizonyosodott, hogy a jeles házaspár fiatal leányokat használt fel rendszeresen a szállodai forgalom emelésére. Ezért *Czájlik* Alajos rendőrtanácsos, a VI. kerületi kapitányság vezetője a szálloda tulajdonosát és feleségét 3—3 napi elzárásra és 300—300 korona pénzbírságra ítélte.

*

Sötét bűn ez, annyira, hogy a legszigorubb büntetése sem lehetne eléggé szigorú.

Elrabolni serdülő leánykák ártatlanságát, megrabolni testük és lelkük épségét, oly gonosz tett, a melyet csak a legelvetemültebbek követhetnek el.

Pirulnunk kell, hogy ezek a gonosz emberek a *mi iparunk terén* kalózkodnak; csak az nyugtat meg, hogy azok közé tartoznak, a kik ellen mi erélyes intézkedéseket sürgettünk.

A zugszállodák rákfenéi a társadalomnak és megrontói iparunknak, éppen ezért a hatóság ragadja meg ezt a botrányos alkalmat ezeknek a veszedelmes barlangoknak erélyes megrendszabályozására.

Társas reggelik.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” minden pénteken **társas reggelit tart.** A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1904 október 7-én: **Mayer József** vendéglőjében (IV., Egyetem-u. 5. sz. Erzsébet királyné szálloda).

1904 október 14-ikén: **Mádai Lajos** vendéglőjében, VII., Kerepesi-ut 30. szám.

Emlékeztető a vendéglősöknek. Fájdalom, igen sok vendéglős elfelejti, hogy vannak hibák, a miket ha egyesek ellen követnek is el, az egész közönség érdekét sértik s előbb-utóbb tönkreteszik a hibába nem esők jó hírét. A becsület követelménye, hogy megfizessük tartozásunkat. A tisztesség és törvény parancsa, hogy más jószágát el ne idegenítsük. A műveltség ismérve, hogy a hozzánk intézett udvarias levelekre hasonlóképpen válaszoljunk. A ki tehát féltékeny a becsületére, tisztességére s művelt embernek akar tekintetni, másképp nem cselekedhetik; mert ha igen, kiszorul a társadalomból s lehetetlenné lesz az üzleti életben. Minthogy egyetlen szaktársunkról sem tételezzük föl, hogy ily megalázó helyzetbe kívánna jutni, tehát kérjük őket, hogy — mint másokkal — velünk szemben is teljesítsék azt a hármast követelményt. Vagyis azok, a kik *hátralékban vannak* előfizetéseikkel, végre, annyi késedelem és felszólalás után, küldjék be. A kik pedig jövőre kötelezettségüknek eleget tenni nem akarnak, lappéldányaikat küldjék vissza, mert az addig nem az ő tulajdonuk, a mig meg nem vették, azaz rá elő nem fizettek. A kikhez pedig akár tartozásuk miatt, akár más ügyben levelet intézünk, válaszoljanak. A kik ezt nem teszik, azok nemcsak törvénytelenül járnak el, nemcsak minket károsítanak, hanem az egész vendéglős-ipart; mert ez a lap mindnyájunkért küzd, tehát ha ezt valaki hanyagságból anyagilag gyöngíti, vét minden szaktárs érdeke ellen, mert csak ugy védhetjük meg sikeresen egyesek és az összesség jólétét, ha erősek vagyunk. Éppen ezért kérjük szaktársainkat az előfizetések pontos beküldésére az *októberi évnegyed* alkalmával s egyáltalán legyenek irántunk méltányosak, mert ez lelkiismeret dolga. Teljesítése disz és kötelesség mindenkire. Hála azoknak az olvasóinknak, a kik ezt eddig is gyakorolták s köszönet azoknak, a kik ezuttal megértik és követik.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az elsomorító esethez.

Megemlékeztünk arról a magyar pin-czérkart kellemetlenül érintő esetről, a melynek *Stettner* Dezső a szomorú hőse menthetetlen visszaélésével.

Ezt a súlyos visszaélést még sötétebbé teszi az a körülmény, hogy *Stettnernek* semmi biztosítéka nem volt, a mint *Müller Antal* egyetlen alkalmazottnak sincs.

A mikor *Müller Antal*nak ezt a puritán s a régi idők puritánságára való üzleti szokását eléggé magasztalni nem tudjuk, ugyanakkor annál szigorubbann kell meg-

SCHLEISZ GYÖRGY BÉLA
BUDAPEST VIII., GÓLYA-UTCZA 36/a.

Elvállal: Kátrányonyva és facement tetőzéseket. — Aszfaltozás minden alakban. Nedves falak szárazzá tételét aszfalt anyaggal. — Kátránylemezt és kátrányfestékek minden színben. — Szabadalmazott sertésbélyegző kefék, sertés-tetováló és ezekhez való méregmentes festékek kaphatók. — TELEFON 60—38

JAVÍTÁSOK AZONNAL ESZKÖZÖLTETNEK.

itélünk *Stettner* vétkét; mert a bizalommal élt vissza, tehát kétszeresen megsértette a becsület és lelkiismeret követelményét.

Ebben a tisztátalan esetben csak egy szép momentum válik ki s ez megint Müller Antalt dicséri.

Ő ugyanis nagylelkűn haladékat adott *Stettner*nek sikkasztása rendezésére. Kivánatos, hogy a megtévedt ember magába szálljon, iparkodjék magát jóvátétellel a jövő számára megmenteni.

A vigadó-kioszk. A budapesti előkelővilág e kedvelt találkozó-helyén már megkezdődött a legpezsgőbb évad, az őszi. Az üzlet élén most is *Littmann József* áll, a pincérkar e kiváló tagja, a ki annyi érdemet szerzett mozgalmaink körül.

Üzletvezető a „Báthory“-ban. A belváros egyik legelőkelőbb kávéházának, a muzeum-köruti „Báthory-kávéház“ vezetését a tulajdonos *Eble Lajosra* bízta. Eble régi, kedvelt szaktársunk, a kinek ügyes, tapintatos vezetése csak hasznára válhatik ennek a virágzó üzletnek!

Esküvő. *Charamza Adél* kisasszonyt, *Charamza Ignác* bájos leányát, október 6-án délben vezeti oltárhoz az Erzsébetvárosi plébánia-templomban szeretett szaktársunk, *Ulits Lőrincz*, az „Árpád“-kávéház tulajdonosa. Az ég áldása legyen frigyükön!

Györiek találkozó-helye. *Baumann József* Ujvilág-utca 23. szám alatt levő kellemes vendéglője jó pincéjével és konyhájával meghódította a belvárosiakat. A györi származásúak is nála gyülekeznek, tehát esténként szép és művelt társaság szokott nála összegyülni.

Halálozás. Szép Lajos szaktársunkat, a budai „Fácán“ volt vendéglőjét, gyász érte. Nagyanyja és feleségének nagyanyja csaknem egyszerre hunytak el. Az egyik 101 évet, a másik 79 évet élt. A köztisztviselői álló matrónák temetése nagy részvéttel ment végte. Béke hamvaikra!

Egy vendéglős bukása. Csontos Mátyás székesfehérvári vendéglős és szálloda-tulajdonos fizetéseképtelenségének bejelentése elől Amerikába szökött. A hitelezők feljelentésére a bíróság az üzletet zár alá helyezte s Csontos körözését rendelte el, mert, mint kiderült, váltohamisítást és hitelezési csalást követett el. A bukásnál több fővárosi borkereskedő cég mintegy 60,000 koronáig van érdekelve. Az aktívákat, ingatlanokkal együtt, 18,000 koronára becsülik.

Gyász. *Takács Bálint* egykori szaktársunk, most bányatulajdonos, édes atya Sárbogárdon 75 éves korában elhunyt. A megboldogult szerepet játszott a 48-as időkben, a függetlenségi eszmék hívő bajnoka volt. Koporsójánál *Forgács Endre* ref. lelkész emelkedett szellemű beszédben bucsuztatta el s nagy és előkelő közönség kísérte az örök nyugalom helyére. Áldott legyen emlékezte!

Szabad kikötő a Balatonon. A Balaton egyik híres fürdőjén, Fonyódon, szabad kikötőt létesítenek 145 ezer korona költséggel. A kikötőt 1905 május 5-én fog átadni rendeltetésének.

Egy régi cég cödjé. A budapesti királyi törvényes *Mayer Benedek* szállodás és vendéglős ellen (Budapest, VII., Alsóerdősor 6.) elrendelte a csődöt, Tömeggondnokul Dr. *Spett Ferencz* budapesti ügyvéd lett kirendelve. Bejelentési határidő: október 18-ika.

A polgári serfözde diádala. A „Kőbányai Polgári Serfözde“ kiváló gyártmányával újabb diadalt aratott: elnyerte az olasz király védnöksége alatt tartott firenzei minta-verseny legnagyobb díját, a „Grande Premio“-t.

Fényes kávéház. Budán, Gellért-tér 3. sz. alatt *Fertiko J.*, a csiz-fürdői jó hírű vendéglős, elegánsan berendezett kávéházat nyitott, szemben a műgyetemmel. A fényes és nagyarányú kávéház főpinczére *Lackner János*, a „Royal“ volt főpinczére lett.

Új vasúji vendéglős. A kisújszállási állomás vendéglőjét *Rieth Dániel* vette át szept. 24-én este ünnepélyesen halvacsorával nyitotta meg. *Rieth Dániel* Pesten és a vidék több nagy városában működött mint vendéglős s mindenütt jó hírt szerzett nevének.

Szent Mihály napja. Immár esti hét órát harangoznak a tornyokban, ránk köszöntöttek a hosszú éjszakák. Szent Mihály napjától a hét órai harangszó járja s ezzel meghosszabbodik a vendéglői élet. Az első hét órás estén nagy és szép közönség gyűlt össze *Kastel Mihály* köztisztviselőben álló szaktársunknál, hogy névnapja alkalmából ovációban részesítse. Lelkes tőszokkal ünnepelték a derék vendéglős és érdemes polgárt, a népszínház tagjai szebbnél szebb nótákat zengedeztek gyönyörű harmóniával a tiszteletére. Isten éltesse!

Szüreti mulatság. Folyó hó 2-án sikerült szüreti mulatság volt *Noficzter Károly* Erzsébet királyné-út 50. szám alatt levő jó hírű vendéglőjében. Nagy és intelligens közönség töltötte meg a kedvelt vendéglős termet s a kitűnő karcos és pompás óborok mellett nagy volt a vidámság. Hajnalig szólt a nóta és járta a táncz.

Vuchetich új vendéglője. Derék szaktársunk, *Vuchetich Mátyás*, Magyar-utca 6. sz. alatt levő vendéglőjével 8 év után új helyiségbe költözik. *Váczi-utca 63.* szám alatt lesz új, kényelmes, izléssel berendezett helyisége, itt fogja mérni városszerte elhíresült, valóban kitűnő gyöngyösi borait. Ajánljuk olvasóink pártfogásába!

Elhunyt vendéglősné. Egy régi, jó hírű szaktársunk költözött el az élők sorából. A fáradhatlan tevékenységű, nemeslelkű özvegy *Báweschitz Lőrinczné* szül. *Gerstenbrand* Erzsébet, hunyta le szemeit az örök álmra Iglón 44 éves korában. Halála gyermekeit s a *Gerstenbrand*, *Gaskó* és *Kubinyi*-családokat borította gyászba. Halála őszinte részvétet keltett Szegeden is, a hol is sokáig volt egyik legkedveltebb vendéglőse. Béke hamvaikra!

Zimmer halkereskedése. *Zimmer Péter* szegedi közgyűlési lakománkra szállított halaival nagy gondnal és igyekezettel vezetett kereskedésére irányította a figyelmet. Czégére és gazdagon felszerelt vásárcsarnoki raktárára ezzel az alkalommal is föl hívjuk a vendéglősök és szállodások érdeklődését. Telefonszáma 61—21.

A gödöllői nagyvendéglő. *Károlyi Nándor* elhalálása folytán a gödöllői nagyvendéglőt *Varga Sándor* szaktársunk vette át. Az új gazdát ajánljuk olvasóink pártfogásába.

A bécsi kiállítás. A bécsi szakiskola kiállítása február 11-én volt az általános tanonc- és segédkiállítás keretében. A kiállítás nagyobb arányú volt, de nem volt értékesebb a budapestinél. Annyi meglátszott, hogy az ottani szakiskola nagy gondot fordít a tanulók gyakorlati kiképzésére.

† **Bierbauer Antal.** Szomorú hírt kaptunk Szombathelyről, a par excellence vendéglős vármegye székhelyéről. A megdöbbentő csapás az évszázados hírű *Bierbauer* családot és Budapest egyik legnépszerűbb vendéglőjét, *Pindinger* Lajost, a Baross-tér 16. szám alatt levő „A Magyar Alföld“-höz címzett szálloda tulajdonosát borította mélységes gyászba. Ugyanis sógora, *Bierbauer Antal*, a szombathelyiek e derék vendéglős polgára 51 éves korában elhunyt. Szeptember 22-én adták meg neki a vég-tisztességet, melynél meghatóan nyilatkozott meg a közönség és a szaktársak részvéte. Az ipartársulat gyászlobogó alatt testületileg kísérte a temetőbe s koporsóját díszes koszorúval ékesítette. A nemeslelkű ember lelkes hazafi és jeles szaktárs emléke legyen áldott közöttünk.

Szüret Nagylétán. A Mosonta-Kossuth és Bocskai szőlőskertek választmányai mai napon tartott együttes gyűlésén a szüret határideje következőleg állapított meg: Október 11-én a Mosonta, 12-én a Kossuth és 13-án a Bocskai kertben. A szüret egy mennyiségileg, mint minőségileg jónak ígérkezik.

Hymen. *Patonay* Endre fővárosi előkelő nagykereskedő, kinek a Népszínház-utca 9. sz. alatt van a vendéglősök által is látogatott virágzó üzlete, eljegyezte *Aulitzky* Ignác fővárosi előkelő polgár és nagykereskedő bájos leányát *Ilona* kisasszonyt. A tiszta szerelemből kötendő frigyhez őszintén gratulálunk.

A magyar nyelv. A főváros közgyűlése legutóbb *Stipanics Elek* dr. indítványára elhatározta, hogy ezentul csak olyan kávésnak ad kávéházi engedelmet, a ki a magyar nyelvet érti. Mint a letekintélyesebb lapunk, a „Budapesti Hirlap“ írja — ez a határozat okos és hazafias, de természetesen szállka azok szemében, a kik göröcsösen ragaszkodnak minden szálhoz, mely fővárosunkban a német nyelvet felszínen tartja. Meg is indult már a támadás e határozat ellen és azzal fenyegetőznek, hogy a belügyminiszter megsemmisíti a határozatot. Reméljük, nem teszi meg. Egy hibát már elkövetett a minisztérium, mikor nem hagyta jóvá a városi szabályrendelet ama pontját, hogy hordár csak magyar állampolgár lehet. Azóta hemzseg utcáinkban a magyarul nem tudó hordár, a mi valósággal botrány. Az idegen, beköltözött, de megmagyarosodni nem akaró elemekkel éreztetni kell a magyar nyelv szükségét. A főváros magyarosodása olyan érdek, mely felülmul minden más egyéni tekintet. A ki magyar állampolgár és Budapesten üzletet akar tartani, úgy is rá van szorulva a magyar nyelvre. Ez a határozat csak az idegen elemet érintheti s mivel mindenütt (leginkább Németországban) elsősorban a hazai munkás-elemet pártolják, mi csak a külföldet követjük, mikor nyelvünkkel egyszersmind a hazai iparosainkat és munkásainkat védjük. A *Stipanics* indítványát nem korlátozni, hanem kiterjeszteni kellene. A főváros törvényhatósági bizottsága a támadással nem törődve, haladon nyugodtan tovább a magyarosítás útján és leljen elégtételt abban a tudatban, hogy azokat, a kik akármily lépést tettek a magyarosodás felé, mindig éppen úgy támadták és gyalázták, mint a tegnapi határozat szerzőit és elfogadóit. A nemzet és az utókor hálája azonban a főváros magyarosítóit és nema magyarosítás keréktörőit kereste föl.

Vénus Székely-forrás Kézdi-Polyán.

Prucha Károly és Társa Budapest, VII., Erzsébet-körut 33. szám.

A kontinens legerősebb lithium és természetes szénsavtartalmú forrása. Különösen alkalmas és elérhetetlen hatású vese- és hólyagbajoknál. Kitűnő mint üdítővíz borral.

Magyar lakoma Amerikában. Az interparlamentaris konferenciára St. Louisba ment Apponyi gróf s a többi magyar képviselők tiszteletére a newyorki magyarok által az „Astor Gallery”-ben rendezett lakomát így írja le egy szemtanú:

A newyorki *Astor Gallery*-ban adott disz-lakoma társasága imponáló volt még a büszke Jenki szem előtt is. Az óriás terem közepén egy kifeszített hatalmas magyar zászló pompázott. Rajta nemzeti czimerünk, a melyről hiányzott a negyedik folyó. *Apponyi* gróf egyetlen pillantásra észre vette. A terem is színeinkkel, czimerünkkel és virágokkal volt diszítve. Tömérdek virág az asztalokon is; de az osztrigához szervirozott czitromba varrott selyem zászlócska az osztrák-magyar közös kereskedelmi lobogó volt: piros-fehér-piros, az osztrák koronával s piros-fehér-zöld a magyar koronával. A menü jó volt, s a tálakat is mind földiszítve hordták körül a frakkos pincézerek. Először is magasra emelték és szertartásos ünnepességgel a terem közepén felmutatták, s azután hordták körül. Egy szület után sörbetet szolgáltak föl skatulyában. De ez a skatulya csinos fém-jószág volt: egyik oldalán nemzeti színünkkel, a másikon a washingtoni parlamenti épület képével ékesen. Ezt a skatulyát a pincézerek becsomagolták emlékül. A sörbethez cigarettát is adtak, *Peace* (béke) fölírással, s amerikai és magyar emlék-zászlócskával. A lakoma étlapja igen szép volt. Egy itteni éleclapnak, a *Pitypalatynak* a rajzolója készítette. A vascsora végén a fagyalt nemzeti színű volt. Iszonyu ezüst tálakban hozták föl. A tálak mindenike beleszurva egy magyar zászló. A Rákóczi-induló mellett hordták körül. (Hazai Náci muzsikált.) Ez egészen amerikai ízű volt: diadalmenet fagyalltal.

Halálóások. *Károlyi* Nándor a gödöllői „Erzsébet”-szálloda régi bérlője hosszas szenvedést után elhunyt. — *Bayer* Frigyes a nagyváradi pinczéregylet egyik alapító-tagja mult hó 30-ikán jobblétre szenderült. Temetése az ottani szaktársak nagy részvétele mellett ment végbe. Béke poraikra.

Czegjegyzés. *Posch* Károly és *Lajos* vendéglős Szombathelyen törvényszéki bejegyeztette magát.

Vasuti díjszabás. A budapesti helyiérdekű vasutakon f. évi aug. 27-től f. évi december végéig rovatolási uton mustra és bortörkölyre minden viszonylatban tetszés szerinti mennyiségek feladásánál az A) osztály, legalább 5000 kgr. feladásánál a B) osztály tételei alkalmazhatók.

Csöd. A lugosi törvényszék *Gilg* Antal lugosi vendéglős ellen csődöt rendelt el. Tömeggondnoknak dr. László Mór, lugosi ügyvéd által lett kirendelve. Bejelentési határidő október 15-ike.

A termelők és a hordóhitelesítés. A hordók hitelesítése a borvásárlásoknál a kellemetlenségek és vizzálykodások kiapadhatatlan forrása. Köztudomású, hogy legtöbb bortermelőnk, kivált a kistermelők, a hordókat nem szokta újból hitelesíteni. A termelők pinczéiben gyakran találunk hordókat, melyek egyáltalán nem, vagy csak igen régen lettek hitelesítve. A termelők mindazonáltal megkövetelik, hogy a vevő ismerje el a régi hitelesítést és több bort fizessen meg, mint a mennyi tényleg átvett. Szakkörökben azért azt az óhajt nyilvánítják, hogy a bortermelők is tartozzanak a hordóikat minden harmadik évben hitelesíteni. Mi ezt az óhajt feleslegesnek tartjuk, mert az említett bajon úgy is lehet segíteni, hogy a bortermelő községekben a hatóság a szüret megkezdése előtt és az első fejtés idején figyelmeztesse a termelőket arra, hogy törvényeink értelmében csak az a hitelesítés

helyes és érvényes, mely három évnél nem régiebb. A termelők akkor tudnák, hogy mit követelhetnek a vevőtől és a vevő meg volna kimélve a fölös bajlódástól. Reméljük, hogy az illetékes hatóságok a műbortörvény határozmányainak évenként ismétlődő kihirdetése alkalmával a termelőket a mérték-hitelesítési törvény határozmányairól is fogják tájékoztatni.

A meghamisított hordó. Paksról írják a Magyar Távirati Irodának: Furlangos módon akarta rászédni a paksi mérték-hitelesítő hivatal Beheimhuber István bornagykereskedő. Ugyanis Paksom most folyik a szüret és több szőlősgazda termését mint czefrét adja el. Beheimhuber több ezer hordó czefrét szokott ilyenkor vásárolni, a melyet erre a célra készített félfenekü hitelesített hordóval szokott átvenni. Most is elküldte hitelesítés végett hordóját a mérték-hitelesítő hivatalba, de hogy a mérték-hitelesítő hivatalnokot félrevezesse, egy néhány liter ürtartalmu marhahólyagot erősített belül a hordóhoz, melynek még ekkor természetesen mind a két feleke megvolt, hogy így a hordóba öntött víz kevesebb legyen, mint a hordó ürtartalma. Az illető hivatalnok minden gyanu nélkül hitelesítési akarta a hordót és már meg is töltötte vízzel csak még a víz megmérése volt hátra. A mikor azonban a hordót ki akarták üríteni, a víz nem folyt ki. Kutatták az okát és akkor látták, hogy a hordó száját egy hólyag zárja el. A víz ugyanis elszakította a hordó falához erősített hólyag madzagát, ezért természetesen a hólyag a víz fölé iparkodott és így a hordó száját elzárta. A hordót azonnal lepecsételték és hatóságoknak adták át, a kereskedőt pedig följelentették. A vizsgálatot most a kereskedő összes hordóira ki fogják terjeszteni, mert azt hiszik, hogy már más alkalommal is így járt el.

Az új vízvezetési szabályzat. A vizpazarlás révén a város körülbelül egy millió koronát veszít évente. Ez oly magas összeg, a mit nagyon is megérez a főváros ebben a deficiens világban. A legnagyobb baj az, hogy a házi vezetékek rosszak s a víz ezeken hasznatlanul folyik a csatornába. A háziurak pedig nem sokat törődnek a város vízzel. Ha folyik, hát hadd folyjék. A most érvényben levő vízvezetési szabályrendelet nem nyújt módot arra, hogy a hanyag háztulajdonost szigorú büntetéssel kényszerítsék a házi vezeték jókarban tartására. A mai szabályrendelet szerint a háziurat először csak meginteni szabad, s másodszor és harmadszor sem szabad tenni egyebet, mint meginteni. Ilyen lanyha rendszer mellett senki sem törődik a drága vízzel. A vízvezetési igazgató új szabályrendelet-tervezetet sürgetett, a melyben ki kívánja mondatni, hogy ha egy házban háromszor találják hiányosnak a vízvezetékét, az esetben az illető ház tulajdonosát büntessék meg 200 koronára s ezenkívül örök időkre kötelezzék a vízmérő óra használatára.

Szegedi paprika a király asztalán. Azt mindenki tudja, hogy a szegedi specialitásoknak — a milyen a szappan, papucs, paprika és bicska — messze híre van. De arról nem igen tudtak a szegediek, hogy a mi különleges ipari czikkeinket még az udvartartásnál is megbeesülük, most erről tanuskodik egy távirat, a mely nem kisebb helyről jött, mint a bécsi udvartartásból: az első szegedi paprikagyár tulajdonosaihoz: Pálffy testvérekhez. A távirat egy megrendelésről szól, egyenest a bécsi udvartartás számára. Az udvarmester küldte és teljes szövegében így szól:

Pálffy testvérek paprikagyára Szeged.

Szíveskedjék az udvari háztartási hivatalnak Radmer (Stájerország) azonnal 5 csomag édes rózsapaprikát küldeni utánvétel mellett. *Udvari fogyasztási kamara, Wien-Burg.*

Mától kezdve tehát a király asztalán is szegedi paprikát szolgálnak föl. Ezzel fognak főzni Öfelsége konyháján, a honnan most már aligha fog kikerülni az utánozhatatlan szegedi paprika. Büszkének lehetnek erre a szegediek, de különösen büszke lehet a jónevű Pálffy testvérek-cég, a mely ezzel a megrendeléssel az „udvari szállító” czímet is kiérdemelte.

Végre! Joggal panaszkodhatunk, hogy a fináczhatóságok kapzsisága elárasztja iparunkat kontárokkal, a kiket leginkább a pálinkások és az adóberlők sorából szabadítanak ránk. Megelégedéssel jeleztük a minap, hogy a pénzügyminiszter végrehalására elrendelte, hogy *olyanoknak, a kik csak azért akarnak adóberletet szerezni, hogy korlátlan italmérés engedélyhez juszanak, berletet ne adjanak.* A rendeletnek, úgy látszik, lesz némi hatása, mert egy pénzügyigazgató legközelebb a következő határozatot hozta; „Mint hogy ön már több ízben folyamodott italmérés engedélyért, a bor- és husadó beszedési jogának bérbevétele tárgyában benyújtott ajánlatát figyelembe nem vehetem. Az volna rendjén, ha az italmérők egyáltalán nem lehetnének adóberlők.

A bort ne vizezzük! A szüreti alkalomból figyelmeztetjük a szőlősgazdákat, hogy boraikat ne vizezzék; mert az 1892. XXIII. törvénycikk értelmében a ki az ilyen tiltott módon kevert vagy készített bort forgalomba hozza vagy eladja, az 300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik; a ki pedig a bort mégis vízzel, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy természetes bort törkölyborral, vagy gyümölcsborral keveri, az 300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel és 2 hóig terjedhető elzárással büntetendő. A tiltott módon kevert borok elkobozandók. De az anyaginál százszorta súlyosabb az erkölcsi veszteség, a mely a borkeresztelőt éri. Ugyanis az ítélet borhamisításról szólván, a közönség abban a van, hogy az illető mérges anyagokkal dolgozott s így végképp elfordult tőle. Ez a körülmény birta rá az osztrák hatóságokat a következő hirdetmény kibocsátására: „Az utóbbi időben gyakran előfordult az, hogy egyes borkereskedőket és korcsmárosokat az élelmiszer-törvény áthágásáért megbüntettek, a mi a nagyközönség által úgy értelmeztetik, hogy a bornak mindenféle, az egészségre ártalmas mérgekkel és készítményekkel való meghamisításáról van szó. Ez ellenében megállapították, hogy az 1880. év június 21-én kelt műbor-törvény, továbbá az 1898. év január 16-án kel élelmiszer-törvény szerint víz keverése a borhoz tiltva van és a fentemlített büntetések a *legtöbb esetben* ezen kihágásért történtek.”

Csak hazai bort mérjünk! Egy pécsi lap az ottani vendéglősökhöz lelkes felhívást intéz, hogy kizárólag pécsi és baranyai borokat mérjenek. Erjük, hogy a szerző rajong a pécsi borokért, mert hisz ezeknek kitünőségét mi is elismerjük. De azt már nem hisszük, hogy az a tanács a szándékhoz képest helyre fogja állítani az ottani borok jó hírét. Ha minden városban csak helybeli termésű bort fogyasztanának, akkor ennek nem igen örvendenének a pécsi termelők, mert boruknak a piacza akkor kis területre szorítkoznék. És vajjon nincsenek-e Pécssett borivók, a kiknek jobban esik valamely más magyar bor? Nincsenek-e ott olyan fogyasztók, a kiknek a pécsi bor a mindennapi iváshoz nagyon drága? A pécsi borok nemes barátja helyesebben járna el, ha lelkes felhívását oda módosítaná, hogy a pécsi vendéglősök csak magyar bort mérjenek és a borivók, akárhol fordulnak meg, csak magyar bort kérjenek, különösen mellőzzék az olasz és osztrák borokat, a melyek csaknem kizárólag hamisított állapotban kerülnek hozzánk s minek gazdagítsuk a rajtunk élőködő, hozzánk ádáz indulattal viselkedő osztrákot olyan terméknél is, a melyből magunknak is elég van.

A németek nem tréfálnak... A német birodalmi kancellár a birodalom összes igazságügyminisztereinek körlevelet inté-

zett, melyben közli, hogy a birodalmi kanczellári hivatal értesülései szerint az államügyészségek a bortörvény határozmányait nagyon hanyagul alkalmazzák. A körlevél szerint a bírói eljárásra vonatkozó végzéseknél ezentul csak a törvényben említett vegyi számok lesznek mérvadók, hanem első sorban a kóstolópróba lesz döntő a vádemelésre nézve. Ezzel elejét veszik annak, hogy azok a borhamisítások, melyek vegyileg a törvény igényeihez alkalmazkodnak, büntetlenek maradjanak, bár sok esetben a kóstolópróba megállapította a hamisítás tényét. — Szóval a törvény legyen törvény, ne pedig bujósdira való alkalmatlanság, mint nálunk.

A pezsgő védelme. Annak idején felháborodással jelentettük, hogy Temesvár, Győr és más városok a pezsgőre adó szándékoznak kivetni. Azonban, úgy látszik, ez csak szándék fog maradni, mert a belügyminiszter Temesvár város tanácsának kérelmét, hogy pezsgő után városi illetéket szedhessen, nem hagyta jóvá, bizonyára abból a helyes szempontból indulván ki, hogy azt a már virágzásnak induló magyar iparágat mesterséges módon éppen nem szükséges tönkre tenni. Evvel a belügyminiszteri határozattal tárgytalanná válik a többi városok hasonló mozgalmá is.

Drágul a szén. Figyelmeztetjük a vendéglősöket, hogy téli szén szükségletüket most mielőbb szerezzék be; mert a bányatársaságok már akciót kezdettek az áremelésre. A tatai kőszénbánya kezdeményezésére a magyar kőszénbánya-vállalatok a téli szükséglet fedezésére szolgáló szének árát nyolcz-tíz fillérral fölemelik. Brüsszelből azonban azt jelentik, hogy a darabszén és az aprószén-brikket ára 18 frankról 17 frankra szállt alá. E két tény egymás állitva, nem tudjuk megérteni, hogy miért emelik a magyar kőszénbánya-vállalatok a szén árát.

Nyilt-tér.)*

Vendéglősök figyelmébe!

Nagy-Tétfényen egy sziklapince körülbelül 1000 hektoliter irtartalmu hordókkal együtt, a pinze előtt lévő területen, háromszobás villa, konyhával, verandával, teljesen berendezve, jutányos árral eladó. Bővebbet Budapest VIII., Népszínház-utca 15. szám alatt.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

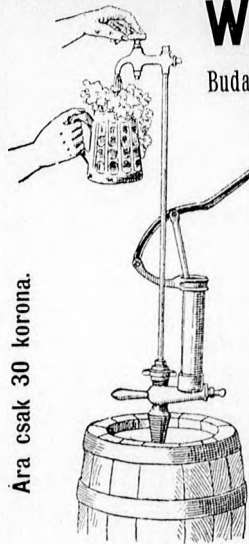
A szombathelyi vendéglősök ipartársulata és mindazok, a kik megboldogult sógorom, Bierbauer Antal halála alkalmából fájdalunkat részvétükkel nyhítotték, fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család és rokonok nevében:

Pindinger Lajos
budapesti szállodás.

Watterich A.

Budapest, VII., Dohány-u. 5.

Ara csak 30 korona.

Vendéglős urak
figyelmébe !!

A 48. számú szab. légnyomású sörkimérő készülék, mely abban különbözik a többi készülékektől, hogy önműködőleg záródik; tehát minden járattan egyén kezelheti, s nincs kitéve az elrontásnak. Az árkülönbözet aránylag az előnnyel oly csekély hogy az mindenkinek ajánlható.

Első magyar üvegyár r.-t.

BUDAPEST, V., Fürdő-utca és Ferencz József-tér sarkán. (Diana-fürdő.)

Vendéglői, kávéházi, háztartási
üvegyár.

Vidéki gyártelepre

f. évi október 31-ére

korcsma és mézarszék bérlő

kerestetik, legalább 4000—5000 korona tőkével. Ajánlatok „Gyártelep” czim alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Felirónőnek ajánlkozik nagyobb vendéglőbe egy már ebben jártas özvegy urnő. Megkeresések, ajánlatok: VII., Szövetség-utca 38. szám, 2. ajtó alá intézendők.

Angol „PORTER SÖR”

Orvostanárok által ajánlva

gyomorhajosok, mert dus maláta
tüdő-hajosok, tartalmánál
lábadozó betegek, fogva
vérszegények, hizlal, erőt ad és
idegesek és a zaklatott
álmatlanságban idegeket
szenvedőknek. megnyugtatja.

Károly István főherceg

saybuschi sörfőzdéjéből.

UGYANEZEN SÖRFŐZDÉBŐL

„HOFTAFELBRÄU”

mely a müncheni „Hofbräu”, „Spatenbräu”, „Löwenbräu”, „Pechorrbräu” és „Augustiner” összes jó tulajdonságait magában egyesíti és a mellett jóval olcsóbb, mert nem kell érte vámot és drága szállítási költséget fizetni.

Kapható hordókban és üvegekben

SCHÄTZ JÓZSEF

vezérképviselőnél

Budapest, VIII., Práter-utca 47.

Szabadalmazott és tökéletesített

„ST. JULIEN” BORDERITŐ-POR

bor és mindennemű szeszes italok derítésére.

Miután arról értesültem, hogy Ausztria-Magyarország szőlőbirtokosai — mint ez Franciaországban történni szokott — a mustot a rohamos erjedés alatt nem a szőlőmagon erjesztik és ebből kifolyólag ez a bor nem is tartalmazhat cersavat, kényszerítve voltam borderitő-poromat a magyar és osztrák borok számára úgy összeállítani, hogy ezen országok borai a jelenlegi tökéletlen és hibás kezelés dacára az én tökéletesített borderitő-porom által tökéletesen tisztítva legyenek és az eddig ismert tisztítószer, mint vízhólyag, gelatin, Caolin, tojásfehérnye stb. mellőzhető legyenek, föltéve, hogy az általam megírt használati utasítás pontosan betartatik. Ezen por csak akkor hamisítatlan, ha a bádogszelenczék ezen védjeggyel vannak ellátva:

48 óra után a bor tükörtiszta és tükrét többé el nem veszíti.

St. Julien por használatik. 1. számú vörös borokhoz, 2. számú schiller borokhoz és ezetkezhez, 3. számú fehér borokhoz és mindennemű szeszes italokhoz. — Miután ezen derítőpor csakis törvényesen megengedett szerekből van összeállitva és a borok minőségét javítja és azoknak feltétlen előnyére válik; ajánlatos igen zavaros boroknál, ha kétszeres mennyiséget veszünk a fent jelzett adagból. Ezen por szabadalmazva és védjegyezve van és használata az 1893. évi bortörvény XXIII. cikké alapján, törvényesen meg van engedve.

Kapható eredeti 24 dkgramos bádogszelenczékben klgként à K 8.—
és „ 5 klgmos „ „ „ „ à K 7.—

Főraktár és egyedüli eladási hely Magyarország részére

FROMMER TESTVÉREK BUDAPEST,
VI., Andrássy-ut 9.

Törvényileg bejegyzett védjegy.

MUSTÁR
 (eredeti francia-mód)
 valamint kitűnő minőségű
paradicsom
 1 és 5 literes üvegekben
 vendéglős urak részére
 kapható
MOCZNIK L. conservgyárában
Budapest, VIII., Alföldi-utca 10.
 A budapesti elsőrendű vendéglősök szállítója.

ÜVEGGYÁRI TELEPEK
 azelőtt
Schreiber J. és unokaöccségei
 BUDAPEST,
 IV., Régi posta-utca 10. (félemelet)
Nagy raktár
ÜVEGÁRUKBAN
 vendéglők és kávéházak részére.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FOURNISSEUR BREVETÉ DE LA COUR IMPÉRIALE ET ROYALE

PÉCS. **PÉCS.**

cs. és kir. udvari szállító **LITTKE L.** cs. és kir. udvari szállító
 Frigyes főherceg Ő csász. és kir. fenség szállítója.
 Salvator Lipót főherceg Ő es. és kir. fenség szállítója.
 A nemzetközi hálókocsi és európai expresszvonat társaság szállítója
CASINO EXTRA SEC.

Az
„Erdélyi Pincze-Egylet”
 császári és királyi udvari szállítók
KOLOZSVAROTT.
 Sürgőnyczim: Bortermelők szövetkezete Kolozsvár
 Ajánlja egyenesen a szövetkezet termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű
**fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-,
 csemege- és gyógyborait.**
 Megkeresésekre készséggel küld árlapot az igazgatóság.

SEC *Talisman* SEC

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}
Promontor
 (Budapest.)

Dr. Ángyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kélti, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebermann egyetemi tanár urak által ajánlott

dupla malátásör
 Szent István védjeggyel
a kőbányai polgári serfőző r.-t.
 készítménye, a söripar egyik legjelentősebb vívmánya.
 Ezen rendkívül kellemes ízű üdítő ital egyszersmind kitűnő szer álmatlanság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá vérszegényeknek és lábbadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nemei ellen, végre igen fontos szoptató nőknél.
 Kapható Budapesten minden fűszer- és csemegeüzletben.
 A vidékre a sörfőzde maga szállítja.
Budapesti árak: a fogyasztási adóval együtt egy nagy palaezk (palaezkekön kívül) 40 fill., egy kis palaezk 32 fill.

Alapított 1873. **Seidl Ede** Alapított 1873.
vászonn és fehérnemű raktára
 Budapest, VII., Akácfa-utca 62. szám.
 Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legjutányosabb árak mellett rumburgi, irlandi creas, fonál és sziléziai vásznakban, minden nagyságu damaszt és kávé terítékekben, törülközők, zsebkendők és törlekben, szőnyegek és csipkefüggönyökben, ág- és asztalterítőkben, pique, trico, flanel és levarrott paplanokban, Schroll-féle chifon minden szélességben, nangingok, szines és fehér ág-huzatok, szintartó francia és cosmanosi creton, batist és zephirekben, szines és fehér barkétekben, nagy választék saját készítményű férfi ingek, közelő, gallér és nyak-kendőkben, női-, férfi- és gyermekharisnyákban.

SIPQLUSZ LAPJA

Egyes szám 15 kr. Egyes szám 15 kr.

KAKAS MÁRTON

Magyarország legkedveltebb élelapija.
 Megjelen minden vasárnap.
 Egész évre — — — — — 6 frt
 Előfizetési ár: Fél évre — — — — — 3 frt
 Negyed évre — — — — — 1 frt 50 kr.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Saját termésű legfin. csemege szőlőből kiperéselt
édes mustot adok el
 kicsinyben és nagyban 56 litertől fölfelé, hektoliterje 36 korona, azonnal szállítható. Ha hordók nem volnának gyári árban számítom fel és utánvétellel küldöm. A must pedig szép tiszta tükrös.
 Czimem: **Csépány Mihály** bortermelő
 Gyöngyös, Fő-utca 252. szám.

SPRINGUT HENRIK

tojás-nagykereskedő

BUDAPEST, VI., SZERECSEN-UTCZA 39. szám

Telefon-szám
1754.

Telefon-szám
1754.

Szállít:

tojást kávéházak és vendéglők részére mindig friss állapotban.

A legsimább, legselymesebb badacsonyi vidéki bor a révfülöpi a hegymagoson. Ebből mintegy 300 hektót eladok édesen, kiforrás előtt, szüreti áron.

HERCZEGH MIHALY,

Budapest, IV. kerület, Molnár-utca 24. szám alatt, vagy **Révfülöpön**, gőzhajállomás a Balaton partján.

Moni ipar.

Saját gyártmány.

Graffy Alajos

Budapest, VI., Dálnok-utca 26.

az önműködő zajtalan ajtócsukókészülék
 egyedüli feltalálója.

Kitüntette: Londonban és Görllitzben.

Hydraulikus es pneumatikus önműködő ajtócsukók, ajtónyitótok, lég- és villamos záruk gyára.

Mindenféle szerkezetű ajtócsukók javító műhelye.

Alapítotott 1883-ban Berlinben, mint az első ajtózáró-gyár.

A legjobb pezsgő

Diadal Sec

Eberhardt Antal és Társa
 gyárából, Budafok.

Rendkívüli gondnal lesz gyártva a

MENZL-PAPRIKA!

„Édes nemest“ kilóját 6 koronáért,
 „Féledes nemest“ kilóját 5 koronáért,
 II. Rózsa paprika kilóját 3 korona 60 fillérért
 küld bárhová bérmentve, utánvétellel, esakis:
MENZL ZIDOR PAPIKATELEPE
 Orosházán. (Szeged mellett.)

KRISTÁLY SZT. LUKACSFÜRDŐI hegyiforrás ÁSVANYVIZ

A kénmentes

Ilona

artézi savanyuviz majdnem minden vendéglőben, fűszer- és csemegekereskedésben, valamint a központi tejesarnok összes fiókaiban kapható.

Utánzattól óva lesz!

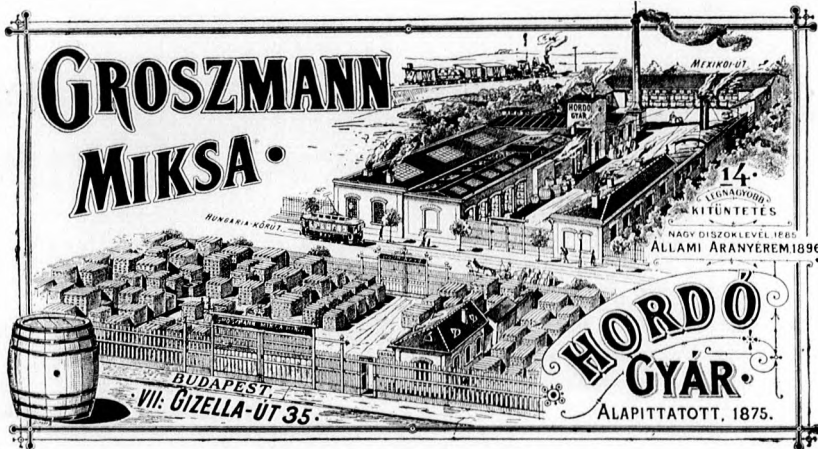
Csak akkor valódi, ha a cimke az „Ilona“ védjeggyel van ellátva. Vidéki megrendelések intézendők az „Artesia“ részvénytársasághoz, Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. Telefon 50—72.

Kitünően idomított Pudli

kutya, kan, fekete, 8 hónapos, eladó.

Pokorny János, Kispest, Árpád-utca 32.

Bármikor megtekinthető.

TÜZIFA

legjobb minőségű, különféle nemekben, köbméter vagy métermázsza szerint felaprítva, házhoz szállítva és pinchébe hordva megrendelhető:

Windpassinger Béla

LUCZENBACHER PÁL UTÓDAI cég

fatelepeinek bérlője budapesti raktárai és favágóiban:

I. ker. tűzifa-telep a déli vasuti pályaudvaron,	
II. „ légszusz-favágó Szegényház-utca 3.	Telefon 42—68
V. „ „ „ Visegrádi-utca 30.	„ 21—59
VII. „ „ „ Kertész-utca 24.	„ 173
IX. „ „ „ Mester-utca 56.	

4 köbméter (teljes fuvar) 32 koronától feljebb.

1 métermázsza aprított kemény tűzifa zsákokban házhoz szállítva 2 K. 60 fillér.

Pontos méret és kiszolgálás!

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Figyelem!!

Hazai ipar.

Figyelem!!

Vendéglősök és fizető pinczerek

szíves figyelmébe ajánlom ujonnan feltalált

oldal-zsebtárczámot,

mely hátán bekeretezve tartja a számoló czédulákat, úgy hogy nem kell többé azokat számoláskor a tárcza belsejéből kivenni.

Árak: 3.50-től 5 forintig.

Számoló czédulák bármikor a táskába illően ingyen. Rendkívül nagy raktár pinczér-táskákban, melyeknek feneke nincs többé külön bellesztve, hanem a felső rész az aljával egy darabból készült, a legjutányosabb árak mellett. — Gummi- és halhólyag-különlegességek tucatonként 2, 3, 4, 5 és 6 frt. — Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göcsér, gummiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzóriumok és a legkülönfélébb betegápolási cikkekben.

Kaphatók: **Molnár Vilmos** keztyű- és sérvkötő-gyárosnál

BUDAPEST, IV., Károly-körút 28. (Központi városház).

Hirman Ferencz

réz-áru gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

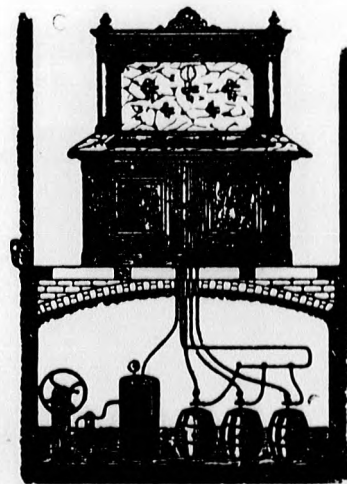
— Sörkimérő készüléket —
 légnomással és szab. sörhűtővel
 Elvállal régi készülékek átalakítását
 Nagy választék

bor- és sör csapokban

valamint mindennemű szivattyukban.
 Javítások legolcsóbban és leggyorsabban eszközöltetnek.

Költségvetésekkel kívánatra díjtalanul szolgálók.

TÓTH ISTVÁN

Csász. és kir. szabadalmazott forgatható tekeasztal (billiárd) gyára.

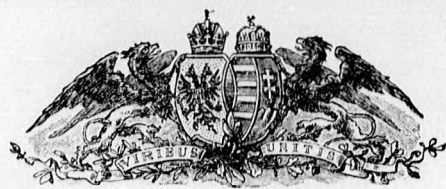
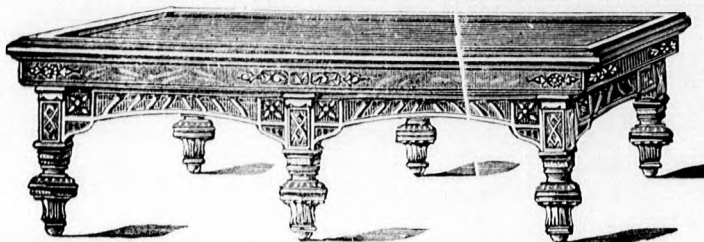
Magyarország legrégebbi tekeasztalgyára.

BUDAPEST, VII., NEFELEJTS-UTCZA 38. SZÁM.

Alapított 1858. Diszokmány Páris.

Telefon 60—55.

Tekeasztalok áthuzását és minden hozzátartozó kellékek, vendéglői és kávéházi berendezések elkészítését vállalom.

Különleges dákokat jutányos árban számítok.

Vidéki megbízásokat pontosan teljesítek.

Uj és használt
tekeasztalok
dusan felszerelt raktára.

BORHEGYI F.

palaczkozott bor, pezsgő, likör, cognac, rum és tea főraktára

BUDAPEST, Gizella-tér I. (Haas-palota).

Aiánlja a legjobb francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

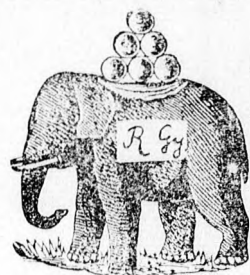
ROTH GYULA

MÜESZTERGALYOS

BUDAPEST, VII., Csányi-utca 12.

(Király-utca sarok).

Elefántesont billiárdgolyó, dákö és kávéházi játékszerek, tekepálya bábuk, valamint lignum-sanctum golyók készítője.

Arjegyzék ingyen és bérmentve

Javítások legjutányosabb árszámítás mellett elfogadtnak.

I-a Lignum Sanctum golyók árai:

9-5 10 10-5 11 11-5 12 12-5 13 13-5 14 14-5 15
1,55, 1 80, 2,20, 2,65, 3.—, 3,25, 3,50, 3,80, 4,20, 4,60, 5.—, 6.— kor.

Alapítva 1825.

Alapítva 1825.

==== Csász. és kir. udvari szállító ====

Hubert J. E. Pozsony

pezsgőbor pinczészete

ajánlja elismert kitűnő minőségű pezsgőit, különösen

☞ **GENTRY CLUB** ☞

márkáját,

mint a budapesti országos kaszinó pezsgőjét.

Képviselő: KUTASSY VINCZE ur

BUDAPEST, V., Bálvány-utca 26. szám.

Transylvania Sec

Louis François & Comp.

császári és kir. udvari szállítók.

Fülöp Szász Coburg Góthai Herczeg Ő Fensége szállítói.

»»»»»»»»»» **BUDAFOK.** ««««««««««

12 elsőrendű kitüntetés.

Főraktár:

BORHEGYI FERENC

Budapest, V. ker., Gizella-tér I. szám.

Sürgőnyczim:

FRANCOIS BUDAFOK.

Védjegy.

=== **Hors Concours.** ===

Vezérképviselőség:

RUDA és BLOCHMANN

Budapest, V., Akadémia-utca 16. sz.

Telefon:

BUDAFOK 15. SZÁM.

A lugosi gör.-kel. egyház bizottságának elnökségétől.

Hirdetmény.

Lugoson, a facseti-utczában 1288/2. összeírási szám alatt lévő

„CONCORDIA“-szálloda

1904. év november hó 1-től kezdve legkevesebb 6 évre leendő bérbeadása végett a lugosi görögkeleti román egyház-község bizottsága a zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalást 1904. évi október 20. napjának d. u. 3 órájárá tűzte ki.

Ezen emeletes szálloda földszintén egy nagy kávéházi és egyéb 4 teremmel, egy vendégszobával, konyha, éléskamra, ugyszintén 4 szakasszal stbvel bír.

Az emeleten van 2 lépcsőzet, nagyterem, 8 vendégszoba, egy cselédszoba és megfelelő padlás.

A szálloda mellett egy lakóház két szobával, továbbá cselédszoba, mosókonyha, istálló és kocsiszin.

Továbbá parkszerű tágas kert nyári táncteremmel, tekepályával, zenepavilonnal, italkimérő s nyári konyha-helyiséggel és jégkamrával.

A részletes árverési feltételek az érdekeltek részéről minden köznapon d. e. 8—9 óráig a lugosi gör. kel. templomban levő egyházközségi bizottsági irodában betekintheők.

Az 1 kor. bélyeggel ellátott lepecsételt írásbeli ajánlatokhoz a feljábanlódó évi bérösszegnek megfelelő 10⁰/₀-os óvadék csatolandó. Az ajánlattevő ajánlatában bejelenteni tartozik, hogy a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. Az ajánlatok a fentebb kitűzött határidőig aláírott lugosi gör. kel. egyházközségi bizottsági elnök kezeihez nyújtan-dók be. Elkésetten beérkezett ajánlatok figyelmen kívül fognak hagyatni.

Lugoson, 1904. évi augusztus hó 30-án.

Dr. Popoviciu György,
lugosi gör. kel. egyh. bizotts. elnök.

Meghívás!

A „Vendéglősök Lapja“ t. előfizetőit ezennel a legbarátságosabban meghívjuk szőlőbirtokaink s aradi pinczéink megtekintésére.

Andrényi Kálmán utódai.

Alapított 1834-ben.

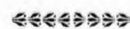
Andrényi Kálmán utódai

Aradon

ajánlják nagyobb részét saját termésű, nagy gondnal ápolt boraikat. A vámospércsi saját tulajdont képező 200 holdas szőlőtelep, továbbá a vadmert és gyoroki családi törzsszőlők össztermése évente 4200—5000 hektoliter tesz ki, melynek tekintélyes része nagyban mint szőlő avagy must és mint új-bor a termelés helyén napi árban értékesítettik. Elismert tény, hogy a szőlőfűrtök állapota mily nagy befolyással van az abból nyert bor későbbi fejlődésére.

Vendéglősök és szállodásoknak alkalom nyílik szőlőtelepeinken a legérettebb, legegészségesebb szőlőt kiválasztani s a sajtólást azonnal megkezdeni. Jól felszerelt prészházainkban naponta 200 hektoliter must szűrhető. Szőlőtelepeinken tekintélyes tartalék pinczék is vannak.

Aradi pinczénk bőségesen el van látva a legolcsóbb boroktól kezdve a legtrikább, legnemesebb borfajokkal is.

☛ Borminták, árjegyzék ingyen. ☜

Előnyárajánlatok postafordultával küldetnek.